

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार-अ

वर्ष ११, अंक १०]

बुधवार, जानेवारी २९, २०२५/माघ ९, शके १९४६

[पृष्ठे १६, किंमत : रुपये १५.००

असाधारण क्रमांक १२

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने केंद्रीय अधिनियमान्वये तयार केलेले
(भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय,
मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २३ जानेवारी, २०२५.

अधिसूचना

भारताचे संविधान.

क्रमांक राजस-२०१८/प्र.क्र.३९४/५-स.— भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद ३०९ च्या परंतुकाव्दारे प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करून, आणि याबाबतीत केलेले विद्यमान सर्व नियम, आदेश किंवा संलेख यांचे अधिक्रमण करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, महाराष्ट्र शासन यांच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था यांच्या कार्यालयातील पणन संचालक किंवा अपर आयुक्त व विशेष निबंधक, सहकारी संस्था, अपर निबंधक, सहकारी संस्था किंवा संचालक (साखर), सहनिबंधक, सहकारी संस्था किंवा सहसंचालक किंवा सह आयुक्त, उप निबंधक, सहकारी संस्था किंवा उप संचालक किंवा उप आयुक्त गट-अ आणि सहायक निबंधक, सहकारी संस्था किंवा सहायक संचालक किंवा सहायक आयुक्त गट-ब (राजपत्रित) (प्रशासकीय शाखा) या पदांच्या सेवाप्रवेशांचे विनियमन करण्यासाठी याद्वारे, पुढील नियम करित आहेत :—

१. या नियमांस, सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था यांच्या कार्यालयातील गट-अ व गट-ब (राजपत्रित) (प्रशासकीय शाखा) अधिकारी (सेवाप्रवेश) नियम, २०२५ असे म्हणावे.

२. **व्याख्या.**— या नियमांत, संदर्भानुसार दुसरा अर्थ, अपेक्षित नसेल तर,—

(क) नियुक्ती प्राधिकारी” याचा अर्थ,—

(एक) पणन संचालक किंवा अपर आयुक्त व विशेष निबंधक, सहकारी संस्था, अपर निबंधक, सहकारी संस्था किंवा संचालक (साखर), सह निबंधक, सहकारी संस्था किंवा सहसंचालक किंवा सह आयुक्त गट - अ पदांच्या संबंधात मुख्यमंत्री;

आणि

(दोन) उप निबंधक, सहकारी संस्था किंवा उप संचालक किंवा उप आयुक्त गट अ आणि सहायक निबंधक, सहकारी संस्था किंवा सहायक संचालक किंवा सहायक आयुक्त गट ब (राजपत्रित) या पदांच्या संबंधात विभागाचे प्रभारी मंत्री, असा आहे ;

(१)

- (ख) “सहायक आयुक्त” याचा अर्थ, वस्त्रोद्योग विभागाचा सहायक आयुक्त असा आहे;
- (ग) “सहायक संचालक” याचा अर्थ, साखर किंवा पणन विभागातील सहायक संचालक असा आहे;
- (घ) “आयोग” याचा अर्थ, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, असा आहे;
- (ड) “ आयुक्त “ याचा अर्थ, विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे असा आहे ;
- (च) “पदवी” याचा अर्थ, सांविधिक विद्यापीठाची पदवी, असा आहे;
- (छ) “विभाग” याचा अर्थ, महाराष्ट्र शासनाचा सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, असा आहे ;
- (ज) “उप आयुक्त” याचा अर्थ, वस्त्रोद्योग विभागाचा उप आयुक्त, असा आहे;
- (झ) “उप संचालक” याचा अर्थ, साखर किंवा पणन विभागाचा उप संचालक, असा आहे;
- (ट) “पदोन्नतीसाठीची पात्रता” याचा अर्थ, शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभागाने वेळोवेळी जारी केलेले नियम, निर्णय किंवा काढलेले आदेश यांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अटी व शर्तींना अनुसरून पदोन्नतीसाठीची पात्रता, असा आहे;
- (ठ) “शासन” याचा अर्थ, महाराष्ट्र शासन, असा आहे ;
- (ड) “सहकार व लेखाशास्त्र यामधील शासकीय पदविका” याचा अर्थ, शासन निर्णय, महसूल विभाग, क्रमांक २५२-अ, दिनांक २४ सप्टेंबर, १९३६ अनुसार स्थापन करण्यात आलेल्या मंडळाने प्रदान केलेली सहकार व लेखाशास्त्रातील शासकीय पदविका, असा आहे;

- (ढ) “सह आयुक्त” याचा अर्थ, वस्त्रोद्योग विभागाचा सह आयुक्त, असा आहे;
- (घ) “सह संचालक” याचा अर्थ, पणन व साखर विभागाचा सह संचालक, असा आहे;
३. पणन संचालक किंवा अपर आयुक्त व विशेष निबंधक, सहकारी संस्था, गट-अ या पदावरील नियुक्ती एकतर,—

(क) अपर निबंधक, सहकारी संस्था किंवा संचालक (साखर) गट-अ पद धारण करणाऱ्या व्यक्तींमधून, सेवाज्येष्ठतेचा यथोचित विचार करून, कोटेकोर निवडीच्या आधारे पदोन्नतीकरिता पात्र असणाऱ्या आणि त्या पदावर तीन वर्षांपेक्षा कमी नाही इतकी नियमित सेवा झालेल्या योग्य व्यक्तीची पदोन्नतीद्वारे करण्यात येईल.

किंवा

- (ख) वरिष्ठ समयश्रेणीतील, भारतीय प्रशासकिय सेवेतील सदस्याची बदली करून करण्यात येईल.
४. अपर निबंधक, सहकारी संस्था किंवा संचालक (साखर), गट-अ या पदावरील नियुक्ती एकतर,—

(क) सह निबंधक, सहकारी संस्था किंवा सहसंचालक किंवा सह आयुक्त, गट-अ पद धारण करणाऱ्या व्यक्तींमधून सेवाज्येष्ठतेचा यथोचित विचार करून, कोटेकोर निवडीच्या आधारे पदोन्नतीकरिता पात्र असणाऱ्या आणि त्या पदावर तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी नियमित व अखंड सेवा असणाऱ्या योग्य व्यक्तींच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल.

किंवा

- (ख) भारतीय प्रशासकिय सेवेतील सदस्याची बदली करून करण्यात येईल.

५. सह निबंधक, सहकारी संस्था किंवा सह संचालक किंवा सह आयुक्त, गट-अ या पदावरील नियुक्ती ही, उक्त कार्यालयात उप निबंधक, सहकारी संस्था किंवा उप संचालक किंवा उप आयुक्त, गट-अ पद धारण करणाऱ्या व्यक्तींमधून सेवाज्येष्ठतेचा यथोचित विचार करून, कोटेकोर निवडीच्या आधारे पदोन्नतीकरिता पात्र असणाऱ्या आणि त्या पदावर तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी नियमित व अखंड सेवा असणाऱ्या योग्य व्यक्तींच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल.

६. उप निबंधक सहकारी संस्था किंवा उप संचालक किंवा उप आयुक्त, गट-अ या पदावरील नियुक्ती ही एकतर,—

(क) उक्त कार्यालयातील सहायक निबंधक, सहकारी संस्था किंवा सहायक संचालक किंवा सहायक आयुक्त गट-ब पद धारण करणाऱ्या व्यक्तींमधून, सेवाज्येष्ठतेचा यथोचित विचार करून, काटेकोर निवडीच्या आधारे पदोन्नतीकरिता पात्र असणाऱ्या आणि उक्त पदावर तीन वर्षपिक्षा कमी नसेल इतकी नियमित व अखंड सेवा असणाऱ्या योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल;

किंवा

(ख) मुख्यत्वे पुढील निकषांची पूर्तता करणाऱ्या व त्यासाठी आयोजित केलेल्या स्पर्धा परीक्षेच्या निकालाच्या आधारे, आयोगाने शिफारस केलेल्या, उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे करण्यात येईल :—

(एक) वयोमर्यादा -

(क) किमान वयोमर्यादा - पदाच्या भरतीच्या जाहिरातीनुसार अर्ज स्विकृतीच्या अंतिम दिनांकास अठरा वर्षे वय पूर्ण असलेले;

(ख) कमाल वयोमर्यादा - पदाच्या भरतीच्या जाहिरातीनुसार अर्ज स्विकृतीच्या अंतिम दिनांकास, राखीव प्रवर्गातील नसलेल्या व्यक्तीसाठी अडतीस वर्षे वय पूर्ण असलेले आणि राखीव प्रवर्गाच्या व्यक्तीसाठी, त्रेचाळीस वर्षे वय पूर्ण असलेले;

(दोन) शैक्षणिक अर्हता.— सांविधिक विद्यापिठाची पदवी किंवा त्यास समकक्ष म्हणून घोषित केलेली अन्य कोणतीही अर्हता.

७. सहायक निबंधक, सहकारी संस्था किंवा सहायक संचालक किंवा सहायक आयुक्त, गट-ब या पदावरील नियुक्ती ही, एकतर, —

(क) सहकार अधिकारी, श्रेणी-१ आणि कार्यालय अधीक्षक हे पद धारण करणाऱ्या व्यक्तींमधून, सेवाज्येष्ठतेच्या आधारे, पदोन्नतीकरिता पात्र असणाऱ्या आणि उक्त पदावर तीन वर्षपिक्षा कमी नसेल इतकी नियमित सेवा असणाऱ्या सहकार व लेखाशास्त्र (जी.डी.सी.ए.) मधील शासकीय पदविका देखिल उत्तीर्ण आहे अशा योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल;

(ख) मुख्यत्वे पुढील निकषांची पूर्तता करणाऱ्या व त्यासाठी आयोजित केलेल्या स्पर्धा परीक्षेच्या निकालाच्या आधारे, आयोगाने शिफारस केलेल्या, उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे करण्यात येईल :—

(एक) वयोमर्यादा —

(क) किमान वयोमर्यादा - पदाच्या भरतीच्या जाहिरातीनुसार अर्ज स्विकृतीच्या अंतिम दिनांकास, अठरा वर्षे वय पूर्ण असलेले;

(ख) कमाल वयोमर्यादा - पदाच्या भरतीच्या जाहिरातीनुसार अर्ज स्विकृतीच्या अंतिम दिनांकास, राखीव प्रवर्गातील नसलेल्या व्यक्तीसाठी अडतीस वर्षे वय पूर्ण असलेले आणि राखीव प्रवर्गाच्या व्यक्तीसाठी, त्रेचाळीस वर्षे वय पूर्ण असलेले;

(दोन) शैक्षणिक अर्हता.— सांविधिक विद्यापिठाची पदवी किंवा त्यास समकक्ष म्हणून घोषित केलेली अन्य कोणतीही अर्हता.

८. नियम ६ मध्ये नमूद केलेल्या पदावरील नियुक्ती ही, नियम ६ अन्वये, भरावयाच्या मंजूर पदांच्या एकूण संख्येच्या अनुक्रमे ७५:२५ या प्रमाणात पदोन्नतीद्वारे आणि नामनिर्देशनाद्वारे करण्यात येईल.

९. नियम ७ मध्ये नमूद केलेल्या पदावरील नियुक्ती ही, नियम ७ अन्वये, भरावयाच्या मंजूर पदांच्या एकूण संख्येच्या अनुक्रमे ५०:५० या प्रमाणात पदोन्नतीद्वारे आणि नामनिर्देशनाद्वारे करण्यात येईल.

१०. नियम ३, ४, ५, ६ आणि ७ येथे नमूद केलेल्या पदांवरील नियुक्ती ही, नियुक्ती प्राधिकाऱ्याकडून करण्यात येईल.

११. नामनिर्देशनाद्वारे नियम ६ व ७ येथे नमूद केलेल्या पदावर नियुक्त केलेल्या व्यक्तीस, त्या पदासाठीची विहित केलेली विभागीय परीक्षा त्या परीक्षेमधून त्यास सूट मिळालेली नसेल तर, विहित केलेल्या कालमर्यादित उत्तीर्ण करणे आवश्यक असेल; अशा व्यक्तीने विहित केलेली विभागीय परीक्षा विहित केलेल्या कालमर्यादित उत्तीर्ण केली नाही तर, ती उक्त परीक्षा उत्तीर्ण होईपर्यंत वार्षिक वेतनवाढीकरिता हक्कदार असणार नाही.

१२. नियम ६ व ७ मध्ये नमूद केलेल्या पदांसाठी नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्त केलेली व्यक्ती, दोन वर्षांच्या कालावधीसाठी परिवीक्षाधीन असेल. परिवीक्षा कालावधी जास्तीत जास्त एक वर्षापर्यंत वाढविता येईल. शासनाच्या परिवीक्षा धोरणानुसार, परिवीक्षा कालावधी (वाढीव कालावधीसह) पूर्ण करणे, कोणतीही असल्यास, विभागीय परीक्षा उत्तीर्ण करणे आणि कोणतेही असल्यास, विहित प्रशिक्षण पूर्ण करणे अनिवार्य असेल. शासनाच्या परिवीक्षा धोरणानुसार परिवीक्षा कालावधी समाधानकारकरित्या पूर्ण करण्यास कसूर केल्यास, किंवा परिवीक्षा कालावधी दरम्यान, कोणतीही असल्यास, विहित केलेली विभागीय परीक्षा उत्तीर्ण करण्यास कसूर केल्यास, किंवा कोणतेही असल्यास, विहित केलेले प्रशिक्षण पूर्ण करण्यास कसूर केल्यास, तिची सेवा समाप्त होण्यास पात्र असेल.

१३. सेवाज्येष्ठता, विभागीय परीक्षा, प्रशिक्षण आणि इतर परिणाम स्वरूप बाबी यासाठी सामान्य प्रशासन विभागाने वेळोवेळी, कोणताही असल्यास, विहित केलेला संयुक्त परिवीक्षा प्रशिक्षण कार्यक्रम याचे नियम व विनियम हे नियम ६ व ७ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवर नियुक्त केलेल्या व्यक्तींना लागू होतील.

१४. (१) नियम ३, ४, ५, ६ व ७ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवर पदोन्नतीने नियुक्त करावयाची व्यक्ती, उक्त पदावर पदोन्नती देण्यापूर्वी आगोदरच मराठी भाषा व हिंदी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण नसेल किंवा त्या परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून तिला सूट देण्यात आलेली नसेल तर, ती शासनाने, त्याबाबतीत वेळोवेळी केलेल्या नियमानुसार, मराठी भाषा व हिंदी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण करील.

(२) नियम ६ किंवा ७ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवर नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्त केलेली व्यक्ती आगोदरच मराठी भाषा व हिंदी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण नसेल किंवा त्या परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून तिला सूट देण्यात आलेली नसेल तर, ती, शासनाने, त्याबाबतीत, वेळोवेळी केलेल्या नियमानुसार नियुक्तीनंतर विहित कालमर्यादित मराठी भाषा व हिंदी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण करील. या परीक्षा उत्तीर्ण होईपर्यंत, ती व्यक्ती वार्षिक वेतनवाढीसाठी किंवा पुढील पदोन्नतीच्या पदावरील पदोन्नतीसाठी पात्र असणार नाही.

१५. (१) नियम ३, ४, ५, ६ व ७ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवर पदोन्नतीने नियुक्त करावयाच्या व्यक्तीने, उक्त पदावर पदोन्नती देण्यापूर्वी, आगोदरच संगणक हाताळणी प्रमाणपत्र धारण केलेले नसेल किंवा असे संगणक हाताळणी प्रमाणपत्र धारण करण्यापासून तिला सूट देण्यात आली नसेल तर, ती, शासनाने, त्याबाबतीत, वेळोवेळी केलेल्या नियमानुसार किंवा काढलेल्या आदेशानुसार विहित केलेले संगणक हाताळणी प्रमाणपत्र धारण करील.

(२) नियम ६ किंवा ७ मध्ये नमूद पदांवर नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्त केलेल्या व्यक्तीने, आगोदरच संगणक हाताळणी प्रमाणपत्र धारण केलेले नसेल किंवा असे प्रमाणपत्र धारण करण्यापासून तिला सूट देण्यात आली नसेल तर, ती, शासनाने, त्याबाबतीत, वेळोवेळी विहित केलेले संगणक हाताळणी प्रमाणपत्र, नियुक्तीनंतर विहित कालमर्यादित धारण करील, अन्यथा, ती व्यक्ती, ते प्रमाणपत्र धारण करीपर्यंत, वार्षिक वेतनवाढीसाठी किंवा पुढील पदोन्नतीच्या पदावर पदोन्नतीसाठी पात्र असणार नाही.

१६. (१) नियम ६ व ७ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवर नामनिर्देशनाद्वारे नियुक्तीसाठी शिफारस केलेली व्यक्ती, महाराष्ट्र नागरी सेवा (लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापन) नियम, २००५ याच्या तरतुदीनुसार किंवा याबाबत शासनाने वेळोवेळी केलेले अन्य कोणतेही नियम, काढलेले आदेश किंवा कोणतेही संलेख यानुसार लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापत्र सादर करील.

(२) लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापत्र सादर करण्याच्या दिनांकास, दोन पेक्षा अधिक अपत्ये असणारी व्यक्ती, शासकीय सेवेतील नियुक्तीसाठी अपात्र असेल.

(३) एखाद्या व्यक्तीची शासकीय सेवेत नियुक्ती झाल्यानंतर, जर तिला, नियुक्तीच्या वेळी किंवा त्यानंतर दोनपेक्षा अधिक अपत्ये असल्याचे सिध्द झाले तर, ती व्यक्ती शासकीय सेवेतील उक्त पदावर नियमितपणे ठेवण्यासाठी अपात्र असेल.

१७. नियम ३, ४, ५, ६ व ७ यांमध्ये नियुक्त केलेल्या पदावर नियुक्त केलेली व्यक्ती महाराष्ट्र राज्यात कोठेही बदलीसाठी पात्र असेल.

१८. कोणत्याही शासकीय कर्मचाऱ्याच्या नियुक्तीनंतर, शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले कोणतेही नियम, काढलेले आदेश किंवा शासन निर्णय यामध्ये शासनाने विनिर्दिष्ट केलेल्या अटी व शर्ती देखील अशा शासकीय कर्मचाऱ्यास लागू असतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

राजगोपाल देवरा,
शासनाचे अपर मुख्य सचिव.

CO-OPERATION, MARKETING AND TEXTILES DEPARTMENT,

Mantralaya, Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk,
Mumbai 400 032, Dated the 23rd January, 2025

NOTIFICATION

CONSTITUTION OF INDIA.

No. RAJAS-2018/C.R.394/5-C.— In exercise of the powers conferred by the proviso to article 309 of the Constitution of India and in supersession of all existing rules, orders or instruments issued in this behalf, the Governor of Maharashtra is hereby pleased to make the following rules regulating recruitment to the posts of Director of Marketing or Additional Commissioner and Special Registrar, Co-operative Societies, Additional Registrar Co-operative Societies or Director (Sugar), Joint Registrar, Co-operative Societies or Joint Director or Joint Commissioner, Deputy Registrar, Co-operative Societies or Deputy Director or Deputy Commissioner, Group A and Assistant Registrar, Co-operative Societies or Assistant Director or Assistant Commissioner, Group B (Gazetted), (Administration Wing) in the Office of the Commissioner for Co-operation and Registrar, Co-operative Societies under the administrative control of the Co-operation, Marketing and Textiles Department of the Government of Maharashtra, namely :—

1. These rules may be called the Officer (Administration Wing) Group A and Group B (Gazetted) in the Office of the Commissioner for Co-operation and Registrar, Co-operative Societies (Recruitment) Rules, 2024.

2. *Definitions.*— In these rules, unless the context requires otherwise,—

(a) “Appointing Authority” means,—

(i) the Chief Minister, in relation to the post of the Director of Marketing or Additional Commissioner and Special Registrar, Co-operative Societies, Additional Registrar, Co-operative Societies or Director (Sugar), Joint Registrar, Co-operative Societies or Joint Director or Joint Commissioner, Group A; and

(ii) the Minister in charge of the Department, in relation to the post of the Deputy Registrar, Co-operative Societies or the Deputy Director or Deputy Commissioner, Group A and the Assistant Registrar, Co-operative Societies or the Assistant Director or Assistant Commissioner, Group B (Gazetted);

(b) “Assistant Commissioner” means the Assistant Commissioner of Textiles.

(c) “Assistant Director” means the Assistant Director of Sugar or Marketing;

(d) “Commission” means the Maharashtra Public Service Commission;

(e) “Commissioner” means the Commissioner for Co-operation and Registrar, Co-operative Societies, Maharashtra State, Pune under the administrative control of the Department;

(f) “degree” means a degree of a statutory university;

(g) “Department” means the Co-operation, Marketing and Textiles Department of the Government of Maharashtra;

(h) “Deputy Commissioner” means the Deputy Commissioner of Textiles.

(i) “Deputy Director” means the Deputy Director of Sugar or Marketing;

(j) “eligibility for promotion” means the eligibility for promotion in accordance with the terms and conditions specified in the rules, resolutions or orders issued by the General Administration Department of the Government, from time to time;

(k) “Government” means the Government of Maharashtra;

(l) “Government Diploma in Co-operation and Accountancy” means the Government Diploma in Co-operation and Accountancy awarded by the Board established as per Government Resolution, Revenue Department, No. 252-A, dated the 24th September 1936.

(m) "Joint Commissioner" means the Joint Commissioner of Textiles.

(n) "Joint Director" means the Joint Director of Marketing and Sugar.

3. Appointment to the post of Director of Marketing / Additional Commissioner and Special Registrar, Group A shall be made either,—

(a) By promotion of a suitable person on the basis of strict selection with due regard to seniority from amongst the persons holding the post of Additional Registrar, Group A having not less than three years regular service in that post ;

Or

(b) By transfer of a member from Indian Administrative Services in the senior time scale.

4. Appointment to the post of Additional Registrar and Director, Group A shall be made either,—

(a) By promotion of a suitable person on the basis of strict selection with due regard to seniority from amongst the persons holding the post of Joint Registrar/Joint Director, Group A having not less than three years regular service in that post ; or

(b) By transfer of a member from Indian Administrative Services.

5. Appointment to the post of the Joint Registrar, Co-operative Societies or the Joint Director or the Joint Commissioner, Group A, in the office of the Commissioner shall be made by promotion of a suitable person having eligibility for promotion, on the basis of strict selection with due regard to seniority, from amongst the persons holding the post of the Deputy Registrar, Co-operative Societies or the Deputy Director or Deputy Commissioner, Group A in the said office and having not less than three years of regular service on that post.

6. Appointment to the post of the Deputy Registrar, Co-operative Societies or the Deputy Director or the Deputy Commissioner, Group A in the office of the Commissioner shall be made either,—

(a) by promotion of a suitable person having eligibility for promotion on the basis of seniority subject to fitness from amongst the persons holding the post of the Assistant Registrar, Co-operative Societies or the Assistant Director or the Assistant Commissioner, Group B in the said office and having not less than three years regular and continuous service on the said post; or

(b) by nomination from amongst candidates recommended by the Commission on the basis of result of Competitive Examination conducted therefor, who fulfils the following criteria, namely :—

(i) *Age Limit.*—

(A) Lower Age Limit.- Eighteen years of age completed as on the last date of receipt of application as per the advertisement for recruitment to the post;

(B) Upper Age Limit.- Thirty-eight years of age completed for the persons not belonging to reserved category and forty-three years of age completed for the persons belonging to reserved category as on the last date of receipt of application as per the advertisement for recruitment to the post;

(ii) *Minimum Educational Qualification.*— A degree of a statutory university or any other qualification declared by the Government to be equivalent thereto.

7. Appointment to the post of the Assistant Registrar, Co-operative Societies or Assistant Director or the Assistant Commissioner , Group B in the office of the Commissioner shall be made either,—

(a) by promotion of a suitable person having eligibility for promotion on the basis of seniority subject to fitness from amongst the persons holding the post of Co-operative Officer, Grade I and

Office Superintendent and having not less than three years regular and continuous service on the said post and who has also passed the Government Diploma in Co-operation and Accountancy (G.D.C. & A.); or

(b) by nomination from amongst candidates recommended by the Commission on the basis of result of Competitive Examination conducted therefor, who fulfils the following criteria, namely :—

(i) *Age Limit.*—

(A) Lower Age Limit.- Eighteen years of age completed as on the last date of receipt of application as per the advertisement for recruitment to the post;

(B) Upper Age Limit.- Thirty-eight years of age completed for the persons not belonging to reserved category and forty-three years of age completed for the persons belonging to reserved category as on the last date of receipt of application as per the advertisement for recruitment to the post;

(ii) *Minimum Educational Qualification.*— A degree of a statutory university or any other qualification declared to be equivalent thereto.

8. The appointment to the post mentioned in rule 6 shall be made by promotion and nomination in the ratio of 75:25, respectively, for the total number of sanctioned posts to be filled under the rule 6.

9. The appointment to the post mentioned in rule 7 shall be made by promotion and nomination in the ratio of 50:50, respectively, for the total number of sanctioned posts to be filled under the rule 7.

10. Appointment to the posts mentioned in rules 3, 4, 5, 6 and 7 shall be made by the Appointing Authority.

11. A person appointed to the posts mentioned in rules 6 and 7 by nomination, shall be required to pass the prescribed Departmental Examination for the post, within the prescribed time limit, unless he has been exempted from passing that examination. If such person shall not pass the prescribed Departmental Examination within the prescribed time limit, then he shall not be entitled for annual increment till passing of the said examination.

12. A person appointed by nomination to the posts mentioned in rules 6 and 7 shall be on probation for a period of two years. Probation period may be extended maximum upto one year. Completion of the probation period (including extended period) satisfactorily as per the probation policy of the Government, passing of the prescribed Departmental examination, if any, and completion of prescribe training, if any, are mandatory. In the event of failing to complete the probation period (including extended period) satisfactorily as per the probation policy of the Government or in the event of failing to pass the prescribed Departmental examination, if any, during the probation period or in the event of not completing the prescribe training, if any, his services shall be liable to be terminated.

13. The rules and regulations of Combined Probationary Training Programme (CPTP) prescribed by the General Administration Department, if any, from time to time, for the seniority, departmental examination, training and other consequential matters shall be applicable to the persons appointed to the posts mentioned in rules 6 and 7.

14. (1) A person to be appointed to the posts mentioned in rules 3, 4, 5, 6 and 7 by promotion shall pass the Marathi and Hindi languages examinations as per the rules made in that behalf by the Government, from time to time, unless he has already passed or has been exempted from passing those examinations, before getting promoted to the said post.

(2) A person appointed to the posts mentioned in rules 6 and 7 by nomination shall pass the Marathi and Hindi languages examinations as per the rules made in that behalf by the Government, from time to time, within the prescribed time limit after appointment, unless he has already passed or has been exempted from passing those examinations. He shall not be eligible for annual increment or promotion to the next promotional post until he passes those examinations.

15. (1) A person to be appointed to the posts mentioned in rules 3, 4, 5, 6 and 7 by promotion shall possess a Certificate of Computer Operations prescribed by rules or orders issued in that behalf by the Government, from time to time, unless he already possesses such Certificate or has been exempted therefrom, before getting promoted to the said post.

(2) A person appointed to the posts mentioned in rules 6 and 7 by nomination shall possess a Certificate of Computer Operations prescribed by the Government, from time to time, within the prescribed time limit after appointment, unless he already possess or has been exempted from possessing such Certificate, otherwise he shall not be eligible for annual increment or promotion to the next promotional post until he possess the same.

16. (1) A person recommended for appointment by nomination to the posts mentioned in rules 6 and 7 shall submit a declaration of Small Family as per the provisions of the Maharashtra Civil Services (Declaration of Small Family) Rules, 2005 or any other rules, orders or any instruments issued in this behalf by the Government, from time to time.

(2) A person having more than two children on the date of submission of Declaration of Small Family shall be disqualified for the appointment in Government Service.

(3) After appointment of a person in the Government service, if it is proved that he has more than two children at the time of appointment or thereafter, then he shall be disqualified for continuing on the said post in Government service.

17. The persons appointed to the posts mentioned in rules 3, 4, 5, 6 and 7 shall be liable to be transferred anywhere in the State of Maharashtra.

18. The terms and conditions specified by the Government, subsequent to the appointment of any Government Servant in any rules, orders or resolutions issued by the Government, from time to time, shall also be applicable to the Government Servant.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

RAJGOPAL DEVARA,
Additional Chief Secretary to Government.

सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय,
मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २३ जानेवारी, २०२५.

अधिसूचना

भारताचे संविधान.

क्रमांक राजस-२०१८/प्र.क्र.३९४/५-स.— भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद ३०९ च्या परंतुकाव्दारे प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करून, आणि याबाबतीत केलेले विद्यमान सर्व नियम, आदेश किंवा संलेख यांचे अधिक्रमण करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, महाराष्ट्र शासन यांच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था यांच्या कार्यालयातील अपर निबंधक सहकारी संस्था (लेखापरीक्षा), सहनिबंधक सहकारी संस्था (लेखापरीक्षा), विशेष लेखापरिक्षक सहकारी संस्था गट-अ आणि विशेष लेखापरिक्षक सहकारी संस्था गट-ब (राजपत्रित) या पदांच्या सेवाप्रवेशांचे विनियमन करण्यासाठी याद्वारे, पुढील नियम करित आहेत :

१. (१) या नियमांना, सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था यांच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील गट-अ व गट-ब (राजपत्रित) अधिकाऱ्यांचे, (लेखापरीक्षण शाखा) (सेवाप्रवेश) नियम, २०२५ असे म्हणावे.

२. या नियमात संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अभिप्रेत नसेल तर,—

(क) “नियुक्ती प्राधिकारी” याचा अर्थ,—

(एक) अपर निबंधक, सहकारी संस्था गट-अ व सहनिबंधक, सहकारी संस्था (लेखापरीक्षा) गट - अ या पदांच्या संबंधात मा. मुख्यमंत्री ; आणि

(दोन) विशेष लेखा परिक्षक, सहकारी संस्था, गट अ आणि विशेष लेखापरिक्षक, सहकारी संस्था, गट ब (राजपत्रित) या पदांच्या संबंधात विभागाचे प्रभारी मंत्री, असा आहे;

(ख) “आयोग” याचा अर्थ, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, असा आहे;

(ग) “आयुक्त” याचा अर्थ, विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे, असा आहे ;

(ड) “पदवी” याचा अर्थ, सांविधिक विद्यापीठाची पदवी, असा आहे;

(घ) “विभाग” याचा अर्थ, महाराष्ट्र शासनाचा सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, असा आहे ;

(च) “पदोन्नतीसाठीची पात्रता” याचा अर्थ, शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभागाने वेळोवेळी जारी केलेले नियम, निर्णय किंवा काढलेले आदेश यांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अटी व शर्तींना अनुसरून पदोन्नतीसाठीची पात्रता, असा आहे;

(छ) “शासन” याचा अर्थ, महाराष्ट्र शासन, असा आहे ;

(ज) “सहकार व लेखाशास्त्र यामधील शासकीय पदविका” याचा अर्थ, शासन निर्णय, महसूल विभाग, क्रमांक २५२-अ, दिनांक २४ सप्टेंबर, १९३६ अनुसार स्थापन करण्यात आलेल्या मंडळाने प्रदान केलेली सहकार व लेखाशास्त्रातील शासकीय पदविका, असा आहे;

३. अपर निबंधक, सहकारी संस्था (लेखापरीक्षा) गट-अ या पदावरील नियुक्ती ही, उक्त कार्यालयात सहनिबंधक, सहकारी संस्था (लेखापरीक्षा) गट-अ हे पद धारण करणाऱ्या व्यक्तींमधून, सेवाज्येष्ठतेचा यथोचित विचार करून, काटेकोर निवडीच्या आधारे पदोन्नतीकरिता पात्र असणाऱ्या आणि त्या पदावर तीन वर्षांपेक्षा कमी नाही इतकी नियमित सेवा झालेल्या योग्य व्यक्तीची पदोन्नतीव्दारे करण्यात येईल.

४. सह निबंधक, सहकारी संस्था (लेखापरिक्षा) गट-अ या पदावरील नियुक्ती ही, उक्त कार्यालयात विशेष लेखापरिक्षक, सहकारी संस्था (लेखापरिक्षा) गट- अ हे पद धारण करणाऱ्या व्यक्तींमधून, सेवाज्येष्ठतेचा यथोचित विचार करून काटेकोर निवडीच्या भाग चार-अ-१२-२

आधारे पदोन्नतीकरिता पात्र असणाऱ्या आणि त्या पदावर तीन वर्षांपेक्षा कमी नाही इतकी नियमित सेवा झालेल्या योग्य व्यक्तीची पदोन्नतीने करण्यात येईल.

५. विशेष लेखापरीक्षक, सहकारी संस्था गट-अ या पदावरील नियुक्ती ही एकतर, —

(क) उक्त कार्यालयात विशेष लेखापरीक्षक, सहकारी संस्था गट- ब हे पद धारण करणाऱ्या व्यक्तीमधून, सेवाज्येष्ठतेचा यथोचित विचार करून काटेकोर निवडीच्या आधारे पदोन्नतीकरिता पात्र असणाऱ्या आणि उक्त पदावर तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी नियमित सेवा झालेल्या योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल;

किंवा

(ख) मुख्यत्वे, पुढील निकष पूर्ण करणाऱ्या व त्यासाठी आयोजित केलेल्या स्पर्धा परीक्षेच्या निकालाच्या आधारे, आयोगाने शिफारस केलेल्या, उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाव्दारे करण्यात येईल.—

(एक) वयोमर्यादा.—

(क) किमान वयोमर्यादा.— पदाच्या भरतीच्या जाहिरातीनुसार अर्ज स्विकृतीच्या अंतिम दिनांकास अठरा वर्षे वय पूर्ण असलेले;

(ख) कमाल वयोमर्यादा.— पदाच्या भरतीच्या जाहिरातीनुसार अर्ज स्विकृतीच्या अंतिम दिनांकास, राखीव प्रवर्गातील नसलेल्या व्यक्तीसाठी अडतीस वर्षे वय पूर्ण असलेले आणि राखीव प्रवर्गाच्या व्यक्तीसाठी, त्रेचाळीस वर्षे वय पूर्ण असलेले;

(दोन) किमान शैक्षणिक अर्हता.—

(क) वाणिज्य शाखेची पदवी धारण केली आहे किंवा तिच्याशी समकक्ष म्हणून घोषित केलेली अन्य कोणतीही अर्हता; किंवा

(ख) सनदी लेखापाल अधिनियम, १९४९ (१९४९ चा ३८) अन्वये नोंदणी केली आहे असे सनदी लेखापाल;

(ग) परिव्यय आणि कार्य लेखापाल अधिनियम, १९५९ (१९५९ चा २३) अन्वये नोंदणी केली आहे असे परिव्यय लेखापाल;

(तीन) अनुभव.— सहकारी संस्थांचे लेखापरिक्षण किंवा सहकार व्यवस्थापनचा कमीत कमी तीन वर्षांचा अनुभव.

६. विशेष लेखापरीक्षक, सहकारी संस्था, गट- ब या पदावरील नियुक्ती ही एकतर, —

(क) लेखापरीक्षक श्रेणी-१, गट- ब पद धारण करणाऱ्या व्यक्तीमधून, सेवाज्येष्ठतेचा यथोचित विचार करून काटेकोर निवडीच्या आधारे पदोन्नतीकरिता पात्र असणाऱ्या आणि उक्त पदावर तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी नियमित व अखंड सेवा असणाऱ्या व सहकार व लेखाशास्त्र यामधील शासकीय पदविका उत्तीर्ण आहे, अशा योग्य व्यक्तीच्या पदोन्नतीने करण्यात येईल;

किंवा

(ख) मुख्यत्वे, पुढील निकष पूर्ण करणाऱ्या व त्यासाठी आयोजित केलेल्या स्पर्धा परीक्षेच्या निकालाच्या आधारे, आयोगाने शिफारस केलेल्या, उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाव्दारे करण्यात येईल :—

(एक) वयोमर्यादा :—

(क) किमान वयोमर्यादा :— पदाच्या भरतीच्या जाहिरातीनुसार अर्ज स्विकृतीच्या अंतिम दिनांकास अठरा वर्षे वय पूर्ण असलेले;

(ख) कमाल वयोमर्यादा - पदाच्या भरतीच्या जाहिरातीनुसार अर्ज स्विकृतीच्या अंतिम दिनांकास, राखीव प्रवर्गातील नसलेल्या व्यक्तीसाठी अडतीस वर्षे वय पूर्ण असलेले आणि राखीव प्रवर्गाच्या व्यक्तीसाठी, त्रेचाळीस वर्षे वय पूर्ण असलेले;

(दोन) किमान शैक्षणिक अर्हता—

- (क) वाणिज्य शाखेची पदवी किंवा तिच्याशी समकक्ष म्हणून घोषित केलेली अन्य कोणतीही अर्हता; किंवा
(ख) सनदी लेखापाल अधिनियम, १९४९ (१९४९ चा ३८) अन्वये नोंदणी केली आहे असे सनदी लेखापाल;
(ग) परिव्यय आणि कार्य लेखापाल अधिनियम, १९५९ (१९५९ चा २३) अन्वये नोंदणी केली आहे असे परिव्यय लेखापाल;

७. नियम ५ व ६ मध्ये नमूद केलेल्या पदावरील नियुक्ती ही, नियम ५ व ६ अन्वये, भरावयाच्या मंजूर पदांच्या एकूण संख्येच्या अनुक्रमे ५०:५० या प्रमाणात पदोन्नतीव्दारे आणि नामनिर्देशनाव्दारे करण्यात येईल.

८. नियम ३, ४, ५ व ६ येथे नमूद केलेल्या पदांवरील नियुक्ती ही, नियुक्ती प्राधिकाऱ्यांकडून करण्यात येईल.

९. नामनिर्देशनाव्दारे नियम ५ व ६ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवर नियुक्त केलेल्या व्यक्तीस, त्या पदासाठीची विहित केलेली विभागीय परीक्षा त्या परीक्षेमधून त्यास सूट मिळालेली नसेल तर, विहित केलेल्या कालमर्यादित उत्तीर्ण करणे आवश्यक असेल; अशा व्यक्तीने विहित केलेली विभागीय परीक्षा विहित केलेल्या कालमर्यादित उत्तीर्ण केली नाही तर, ती उक्त परीक्षा उत्तीर्ण होईपर्यंत वार्षिक वेतनवाढीकरिता हक्कदार असणार नाही.

१०. नियम ५ व ६ मध्ये नमूद केलेल्या पदांसाठी नामनिर्देशनाव्दारे नियुक्त केलेली व्यक्ती, दोन वर्षांच्या कालावधीसाठी परिवीक्षाधीन असेल. परिवीक्षा कालावधी जास्तीत जास्त एक वर्षापर्यंत वाढविता येईल. शासनाच्या परिवीक्षा धोरणानुसार, परिवीक्षा कालावधी (वाढीव कालावधीसह) पूर्ण करणे, कोणतीही असल्यास, विभागीय परीक्षा उत्तीर्ण करणे आणि कोणतेही असल्यास, विहित प्रशिक्षण पूर्ण करणे अनिवार्य असेल. शासनाच्या परिवीक्षा धोरणानुसार परिवीक्षा कालावधी समाधानकारकरित्या पूर्ण करण्यास कसूर केल्यास, किंवा परिवीक्षा कालावधी दरम्यान, कोणतीही असल्यास, विहित केलेली विभागीय परीक्षा उत्तीर्ण करण्यास कसूर केल्यास, किंवा कोणतेही असल्यास, विहित केलेले प्रशिक्षण पूर्ण करण्यास कसूर केल्यास, तिची सेवा समाप्त होण्यास पात्र असेल.

११. सेवाज्येष्ठता, विभागीय परीक्षा, प्रशिक्षण आणि इतर परिणाम स्वरूप बाबी यांसाठी सामान्य प्रशासन विभागाने वेळोवेळी, कोणताही असल्यास, विहित केलेला संयुक्त परिवीक्षा प्रशिक्षण कार्यक्रम याचे नियम व विनियम हे नियम ५ व ६ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवर नियुक्त केलेल्या व्यक्तींना लागू होतील.

१२. (१) नियम ३, ४, ५, व ६ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवर पदोन्नतीने नियुक्त करावयाची व्यक्ती, उक्त पदावर पदोन्नती देण्यापूर्वी अगोदरच मराठी भाषा व हिंदी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण नसेल किंवा त्या परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून तिला सूट देण्यात आलेली नसेल तर, ती शासनाने, त्याबाबतीत वेळोवेळी केलेल्या नियमानुसार, मराठी भाषा व हिंदी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण करील.

(२) नियम ५ किंवा ६ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवर नामनिर्देशनाव्दारे नियुक्त केलेली व्यक्ती अगोदरच मराठी व हिंदी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण नसेल किंवा त्या परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून तीला सूट देण्यात आलेली नसेल तर, ती, शासनाने, त्याबाबतीत, वेळोवेळी केलेल्या नियमानुसार नियुक्तीनंतर विहित कालमर्यादित मराठी भाषा व हिंदी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण करील. या परीक्षा उत्तीर्ण होईपर्यंत, ती व्यक्ती वार्षिक वेतनवाढीसाठी किंवा पुढील पदोन्नतीच्या पदावरील पदोन्नतीसाठी पात्र असणार नाही.

१३. (१) नियम ३, ४, ५ व ६ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवर पदोन्नतीने नियुक्त करावयाच्या व्यक्तीने, उक्त पदावर पदोन्नती देण्यापूर्वी, अगोदरच संगणक हाताळणी प्रमाणपत्र धारण केलेले नसेल किंवा असे संगणक हाताळणी प्रमाणपत्र धारण करण्यापासून तिला सूट देण्यात आली नसेल तर, ती, शासनाने, त्याबाबतीत, वेळोवेळी केलेल्या नियमानुसार किंवा काढेल्या आदेशानुसार विहित केलेले संगणक हाताळणी प्रमाणपत्र धारण करील.

(२) नियम ५ किंवा ६ मध्ये नमूद पदांवर नामनिर्देशनाव्दारे नियुक्त केलेल्या व्यक्तीने, अगोदरच संगणक हाताळणी प्रमाणपत्र धारण केलेले नसेल किंवा असे प्रमाणपत्र धारण करण्यापासून तिला सूट देण्यात आली नसेल तर, ती, शासनाने, त्याबाबतीत, वेळोवेळी विहित केलेले संगणक हाताळणी प्रमाणपत्र, नियुक्तीनंतर विहित कालमर्यादित धारण करील, अन्यथा, ती व्यक्ती, ते प्रमाणपत्र धारण करीपर्यंत, वार्षिक वेतनवाढीसाठी किंवा पुढील पदोन्नतीच्या पदावरील पदोन्नतीसाठी पात्र असणार नाही.

१४. (१) नियम ५ व ६ मध्ये नमूद केलेल्या पदांवर नामनिर्देशनाव्दारे नियुक्तीसाठी शिफारस केलेली व्यक्ती, महाराष्ट्र नागरी सेवा (लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापन) नियम, २००५ याच्या तरतुदीनुसार किंवा याबाबत शासनाने वेळोवेळी केलेले अन्य कोणतेही नियम, काढलेले आदेश किंवा कोणतेही संलेख यानुसार लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापत्र सादर करील.

(२) लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापत्र सादर करण्याच्या दिनांकास, दोन पेक्षा अधिक अपत्ये असणारी व्यक्ती, शासकीय सेवेतील नियुक्तीसाठी अपात्र असेल.

(३) एखाद्या व्यक्तीची शासकीय सेवेत नियुक्ती झाल्यानंतर, जर तिला, नियुक्तीच्या वेळी किंवा त्यानंतर दोनपेक्षा अधिक अपत्ये असल्याचे सिध्द झाले तर, ती व्यक्ती शासकीय सेवेतील उक्त पदावर नियमितपणे ठेवण्यासाठी अपात्र असेल.

१५. नियम ३, ४, ५ व ६ यांमध्ये नियुक्त केलेल्या पदावर नियुक्त केलेली व्यक्ती महाराष्ट्र राज्यात कोठेही बदलीसाठी पात्र असेल.

१६. कोणत्याही शासकीय कर्मचाऱ्याच्या नियुक्तीनंतर, शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले कोणतेही नियम, काढलेले आदेश किंवा निर्णय यामध्ये शासनाने विनिर्दिष्ट केलेल्या अटी व शर्ती देखील अशा शासकीय कर्मचाऱ्यास लागू असतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

राजगोपाल देवरा,
शासनाचे अपर मुख्य सचिव.

CO-OPERATION, MARKETING AND TEXTILES DEPARTMENT

Mantralaya, Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk,

Mumbai 400 032, dated the 23rd January, 2025.

NOTIFICATION

CONSTITUTION OF INDIA.

No.RAJAS-2018/C.R.394/5-C.— In exercise of the powers conferred by the proviso to article 309 of the Constitution of India and in supersession of all existing rules, orders or instruments issued in this behalf, the Governor of Maharashtra is hereby pleased to make the following rules regulating recruitment to the posts of Additional Registrar, Co-operative Societies (Audit), Joint Registrar, Co-operative Societies (Audit) and Special Auditor, Co-operative Societies, Group A and Special Auditor, Co-operative Societies, Group B (Gazetted) (Audit Wing) in the Office of the Commissioner for Co-operation and Registrar, Co-operative Societies under the administrative control of the Co-operation, Marketing and Textiles Department of the Government of Maharashtra, namely :—

1. These rules may be called the officers (Audit Wing) Group A and Group B (Gazetted) in the Office of the Commissioner for Co-operation and Registrar, Co-operative Societies (Recruitment) Rules, 2025.

2. *Definitions.*- In these rules, unless the context requires otherwise,—

(a) “Appointing Authority” means,—

(i) the Chief Minister in relation to the post the Additional Registrar, Co-operative Societies (Audit) Group A, Joint Registrar, Co-operative Societies (Audit) Group A; and

(ii) the Minister in charge of the Department in relation to the post of the Special Auditor Co-operative Societies, Group A and Special Auditor Co-operative Societies, Group B (Gazetted).

(b) “Commission” means the Maharashtra Public Service Commission;

(c) “Commissioner” means the Commissioner and Registrar, Co-operative Societies, Maharashtra State, Pune under the administrative control of the Department;

(d) “Department” means the Co-operation, Marketing and Textiles Department of the Government of Maharashtra;

(e) “Degree” means a degree of a statutory university;

(f) “Eligibility for Promotion” means the eligibility for promotion in accordance with the terms and conditions specified in rules resolutions or orders issued by the General Administration Department of the Government, from time to time;

(g) “Government” means the Government of Maharashtra;

(h) “Government Diploma in Co-operation and Accountancy” means the Government Diploma in Co-operation and Accountancy examination awarded by the board established as per Government Resolution, Revenue Department, No. 252-A, dated the 24th September 1936.

3. Appointment to the post of the Additional Registrar, Co-operative Societies (Audit), Group A in the office of the Commissioner shall be made by promotion of a suitable person having eligibility for promotion, on the basis of strict selection with due regard to seniority, from amongst the persons holding the post of the Joint Registrar, Co-operative Societies, (Audit) Group A in the said office and having not less than three years of regular service on that post.

4. Appointment to the post of the Joint Registrar Co-operative Societies, (Audit), Group A, in the office of the Commissioner shall be made by promotion of a suitable person having eligibility for promotion, on the basis of strict selection with due regard to seniority, from amongst the persons holding the post of Special Auditor, Co-operative Societies, Group A in the said office and having not less than three years of regular service on that post.

5. Appointment to the post of the Special Auditor, Co-operative Societies Group A, in the office of the Commissioner shall be made either by,—

(a) promotion of a suitable person having eligibility for promotion, on the basis of seniority subject to fitness, from amongst the persons holding the post of Special Auditor, Co-operative Societies, Group B in the said office and having not less than three years regular and continuous service on the that post; or

(b) nomination from amongst the candidates recommended by the Commission on the basis of result of Competitive Examination conducted therefor, who fulfils the following criteria, namely :—

(i) *Age limit.*—

(A) Lower Age Limit.— Eighteen years of age completed as on the last date of receipt of application as per the advertisement for recruitment to the post.

(B) Upper Age Limit.— Thirty-eight years of age completed for the persons not belonging to reserved category and forty-three years of age completed for the persons belonging to reserved category as on the last date of receipt of application as per the advertisement for recruitment to the post.

(ii) *Minimum Educational Qualification.*—

(A) Possess a degree in Commerce or any other qualification to be declared equivalent thereto; or

(B) Who is a Chartered Accountant registered under the Chartered Accountants Act, 1949 (38 of 1949); or

(C) Who is a Cost Accountant registered under the Cost and Works Accountants Act, 1959 (23 of 1959).

(iii) *Experience.*— Possess at least three years' experience in the field of audit or management of Co-operative Societies.

6. Appointment to the post of Special Auditor, Co-operative Societies, Group B, in the office of the Commissioner shall be made either by,—

(a) promotion of a suitable person having eligibility for promotion, on the basis of seniority subject to fitness, from amongst the persons holding the post of Auditor Grade I Group B in the said office and having not less than three years regular and continuous service on the said post and who has also passed the Government Diploma in Co-operation and Accountancy (G.D.C. & A.); or

(b) nomination from amongst the candidates recommended by the Commission on the basis of result of Competitive Examination conducted therefor, to fulfils the following criteria, namely :—

(i) *Age limit.*—

(A) Lower Age Limit.- Eighteen years of age completed as on the last date of receipt of application as per the advertisement for recruitment to the post.

(B) Upper Age Limit.- Thirty-eight years of age completed for the persons not belonging to reserved category and forty-three years of age completed for the persons belonging to reserved category as on the last date of receipt of application as per the advertisement for recruitment to the post.

(ii) *Minimum Educational Qualification.*—

(A) Possess a degree in Commerce or any other qualification to be declared equivalent thereto; or

(B) who is a Chartered Accountant registered under the Chartered Accountants Act, 1949 (38 of 1949); or

(C) who is a Cost Accountant registered under the Cost and Works Accountants Act, 1959 (23 of 1959).

7. Appointment to the posts mentioned in rules 5 and 6 shall be made by promotion and nomination in the ratio of 50:50, respectively, for the total number of sanctioned posts of a post to be filled under rule 5 and 6.

8. Appointment to the posts mentioned in rules 3, 4, 5, and 6 shall be made by the Appointing Authority.

9. A person appointed to the posts mentioned in rules 5 and 6 by nomination, shall be required to pass the prescribed Departmental Examination for the post, within the prescribed time limit, unless he has been exempted from passing that examination. If such person shall not pass the prescribed Departmental Examination within the prescribed time limit, then he shall not be entitled for annual increment till passing of the said examination.

10. A person appointed by nomination to the posts mentioned in rules 5 and 6 shall be on probation for a period of two years. Probation period may be extended maximum up to one year. Completion of the probation period (including extended period) satisfactorily as per the probation policy of the Government, passing of the prescribed Departmental examination, if any, and completion of prescribe training, if any, are mandatory. In the event of failing to complete the probation period (including extended period) satisfactorily as per the probation policy of the Government or in the event of failing to pass the prescribed Departmental examination, if any, during the probation period or in the event of not completing the prescribe training, if any, the services shall be liable to be terminated.

11. The rules and regulations of Combined Probationary Training Programme (CPTP) prescribed by the General Administration Department, if any, from time to time, for the seniority, departmental examination, training and other consequential matters, shall be applicable to the persons, appointed to the posts mentioned in rules 5 and 6.

12. (1) A person to be appointed to the posts mentioned in rules 3, 4, 5 and 6 by promotion shall pass the Marathi and Hindi languages examinations as per the rules made in that behalf by the Government, from time to time, unless he has already passed or has been exempted from passing those examinations, before getting promoted to the said post.

(2) A person appointed to the posts mentioned in rules 5 and 6 by nomination shall pass the Marathi and Hindi languages examinations as per the rules made in that behalf by the Government, from time to time, within the prescribed time limit after appointment, unless he has already passed or has been exempted from passing those examinations. He shall not be eligible for annual increment or promotion to the next promotional post until he passes those examinations.

13. (1) A person to be appointed to the posts mentioned in rules 3, 4, 5 and 6 by promotion shall possess a Certificate of Computer Operations prescribed by rules or orders issued in that behalf by the Government, from time to time, unless he already possess such Certificate or has been exempted therefrom, before getting promoted to the said post.

(2) A person appointed to the posts mentioned in rules 5 and 6 by nomination shall possess a Certificate of Computer Operations prescribed by the Government, from time to time, within the prescribed time limit after appointment, unless he already possess or has been exempted from possessing such Certificate, otherwise he shall not be eligible for annual increment or promotion to the next promotional post until he possess the same.

14. (1) A person recommended for appointment by nomination to the posts mentioned in rules 5 and 6 shall submit a declaration of Small Family as per the provisions of the Maharashtra Civil Services (Declaration of Small Family) Rules, 2005 or any other rules, orders or any instruments issued in this behalf by the Government, from time to time.

(2) A person having more than two children on the date of submission of Declaration of Small Family shall be disqualified for the appointment in Government Service.

(3) After appointment of a person in the Government service, if it is proved that he has more than two children at the time of appointment or thereafter, then he shall be disqualified for continuing on the said post in Government service.

15. The persons appointed to the posts mentioned in rules 3, 4, 5 and 6 shall be liable to be transferred anywhere in the State of Maharashtra.

16. The terms and conditions specified by the Government, subsequent to the appointment of any Government Servant in any rules, orders or resolutions issued by the Government, from time to time, shall also be applicable to the Government Servant.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

RAJGOPAL DEVARA,
Additional Chief Secretary to Government.